

Dolenjske Novice.

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je za celo leto naprej 2 K, za pol leta 1 K. — Dopise sprejema urednik, naročnino in oznanila tiskarna J. Krajeec nasl. v Novem mestu.

Oznanila se plačujejo od dvostopne petit-vrste za enkrat 16, za dvakrat 24 in za trikrat 30 vinarjev.

Gospodarske stvari.

O vežnji mladja trt v poletnem času v kolone, in o skrajševanju istega v jeseni.

Letos rastejo trte, kjer so zdrave in dobro postrežene, čudovito bujno. Povezati jim je bilo treba mladje že dva-trikrat k kolju, in v dostih krajih je kolje že mnogo preraščeno, tako da se mladje kar k tlam poveša. Marsikdo bi utegnil tako povešeno mladje, ker mu je pri obdelovanju trt, kakor pri okopavanju, škropljenju na poti, že zdaj kar proč porezati, skrajšati. No tako ravnanje bilo bi seveda jako napačno, kajti skrajšanje mladja že zdaj, prouzročilo bi, da bi vsa najvišja očesa na skrajšanih mladikah nove pognanke zagnala. Ti novi pognanki bi pa trte brez vse potrebe jako oslabili, oni povzročili bi tudi dosti škodljive sence, in zašarili bi prostor med trtami. Namesto mladje tako brezmiselno skrajšati, kaže ga v tako zvane kolone povezati. V kolone poveže se pa mladje

na ta način, da se vse mladje ene trte, kar ga je h kolu povezanega, katerega že presega, v podobi loka ali oboka (velba) k vrhu kola sosedne trte priveže, kakor hitro tega že doseže. Tako v kolone povezati mladje je seveda najložje mogoče tedaj, ako so trte lepo v vrste zasajene, no in to so po naših novih dolenjskih zasaditvah skoraj brez izjeme.

Tako v kolone povezano mladje ni potem prav nič na poti obdelovanju trt, kakor okopavanju, škropljenju itd. Take kolone podelijo pa tudi celim vrstam trt, in seveda istotako posameznim trtam v vrstah, veliko stanovitnost proti močnim vetrovom še celo proti viharjem. Da, tako napravljene kolone izkazale so se že prav dostikrat še v enem oziru jako koristne, namreč v tem, da so obvarvale grozdje prav izdatno pred poškodbo po toči.

Koncem avgusta meseca, pričetkom septembra, treba je pa take kolone zopet odstraniti. To je potrebno zaradi tega, da solnce, v kar

PODLISTEK.

Prijateljsko snidenje.

(Dijakom v slovo.)

Bil je lep poletni večer. V gostilni pri „Slovenski lipi“ bilo je jako živahno. Prepevanje in napivanje se je razlegalo daleč naokrog. Saj je bila tu zbrana vesela družba mladih gospodov, ki so ravnokar prestali dijaški težavni stan. Snidli so se, da bi se še enkrat skupno radovali, predno se razkrope po raznih potih vsak za svojim poklicem. — K sklepu veselice nagovori Janko, izmed vseh najbolj vesel, svoje prijatelje tako-le: „Predragi moji sošolci! Gojim skrivno misel v svojem srcu, katero bi vam rad razodel, predno se razidemo. Želim, da bi mi svojo 25letnico in tudi 50letnico ravno tukaj zopet skupno obhajali. Ali ste zadovoljni z mojim predlogom?“ Vsi so takoj pritrdili njegovim besedam. „Dobro, nadaljuje Janko, pri tem naj ostane! Da se pa zamore naš sklep tem gotovejše vresničiti, naj že danes pri naš speva vsak z malim doneskom. To svotico izročimo magistratu s prošnjo, da bi on blagovolil preskrbeti svoječasno vse potrebno za našo 25letnico.“ Tudi ta predlog bil je enoglasno sprejet. Eden pa vendar prevdarjajoče ugovarja: „Vsaj nikakor ni mogoče, da

bi enega ali drugega čez 25 let ne manjkalo!“ — „Da! samo eden zadržek naj velja — smrt! — Toda prostor in priprava tudi za pokojnega ne smeta manjkati. Na njegovem sedežu pa naj leži venec, kot žalostni njegov namestnik.“ Kmalu potem napili so si zadnjikrat v slovo ter si podali roke v srečno svidenje. — Razšli so se na vse strani sveta.

* * *

Dan 25letnice je napočil. Oglasila na mestno hišo prišla so točno. Tudi priprava je bila za tako slavnost dostojno izvršena. Toda, žalibog, na pripravljenih 45 sedežih je bilo 19 vencev-namestnikov!

Veselo so se zbirali prijatelji na hladnem vrtu. Iskreno so se pozdravljali, pripovedovaje si svojo milo in nemilo osodo. Bili so nekdanji sošolci vojaki častniki, raznovrstni uradniki in zdravniki; duhovni, mej njimi celo eden škof. Drugi so si na pesniškem in pisateljskem polju pridobili hvalne odlike in časti. Bili so vsi stanovi zastopani. Prišli so vsi, celo oni, kateri so se svetnemu veselju odpovedali, da bi v tihi, blaženi samostanski samoti nosili spokorno obleko. Konečno si videl pri tem prijateljskem snidenju tudi še nekatere, kojih zunanost je kazala siromaštvo in bėdo.

Četudi zadnji, a vendar gotovo pride gospod Janko sedaj že v uniformi obrsta. Na njegovih prsih,

le mogoče veliki meri grozdje, osobito pa zemljo med trtami sogreva, da grozdje tem boljše dozori. To potrebno je pa tudi za to, ker skrajšane mladike same na trtah boljše dozore. Da bi po tem skrajšanju očesa na mladikah še ozele, se ni bati, in ako tudi sem ter tje kako na vrhu ozeleni, to pač nič ne dé.

Odrezano mladje izkoristi se gotovo najboljšje na ta način, da se ga na drobne kosce seseče, ter za kompost porabi. Sicer se ga pa tudi lahko v snopiče poveže, iz vinograda ven znese, v senci posuši, ter pri grubanji visoko na zeleno, ali pa na suho cepljenih trt, k trtam zakoplje. Nobeden vinogradnikov naj ne opusti mladja svojih novih vinogradov tako obravnava, kakor tukaj priporočamo.

Bodočnost dolenskega vinarstva in vinarske zadruga.

Skoraj je videti, da se dolenski vinorejci dovolj jasno ne zavidamo pretežavnega položaja, kateri kar v kratkem utegne nastati našemu vinskemu producentu. Sicer bi se gotovo z večjo vnemo lotili združne preosnove naše vinske trgovine.

Kajti le na pol storili smo svoja dela, ako se nam dolenskim vinogradnikom z naporom vseh sil posreči, obnoviti po trtni uši opustošene vinograde. Niti to ne zadostuje, da zboljšamo svoje kletarstvo ter umno ravnamo z vinskim pridelkom. Kaj namreč zaleže ves naš trud in kaj pomagajo vse naše žrtve, ako ne dobimo dovolj kupcev za svoj pridelek, kateri ga nam

pod katerimi je še vedno bilo blago srce najčistejše ljubezni do domovine, svetili so se visoki redi in zasluzni križci. Nekdanji sošolci ga pozdravljajo pristrčno in hvalijo njegovo močatost in junaštvo, katero je daleč slovelo. — Zdajci pozvoni k obedu. Pod vodstvom gospoda obrsta podali so se gostje v krasno okinčano dvorano. — Kmalu se je začela najprijetnejša zabava. — Napičnice in navdušeni govori so se vrstili v pozno noč. — Pa tudi umrlih tovarišev niso pozabili. — Gospod obrst prosi navzoče, naj mu dovolijo, da jim naznani zgodovino onih prijateljev, kateri spé že v prezgodnjih gomilah. S posebnim zanimanjem poslušali so ga vsi. Pripoveduje jim med drugimi tudi tole: „Osem jih je umrlo za raznimi boleznimi; pet je zadela junaška smrt v vojski; eden je hotel rešiti otroka pa je sam utonil; eden je bil usmrten v dvoboju; dva sta se zgubila mej svetom, ko sta iskala v tujih krajih srečo; eden je iz visoke strmine v globočino pal ter se smrtno poškodoval; eden je bil žalibog samomorilec; in zadnji naš tovariš pa še sicer živi, toda za nas je mrtev; v temni ječi se že več let pokori in se bode moral do smrti pokoriti brez upanja rešitve.“ — Ko je gospod obrst sklenil svoj pretresljivi govor, nastala je za dalj časa smrtna tišina v dvorani — solze so igrale marsikateremu v očeh. — Zopet se oglasi gospod Janko, poprime kozarec ter prosi z milimi in pristrčnimi besedami prijatelje, naj se ž njim vred spominjajo umrlih dragih sošolcev ter vabi vse navzoče: „Napijmo tudi njim, katerim žalostna osoda ni privolila, da bi se danes z nami radovali! Naj počivajo sladko!“ — In nastala je zopet tihota. — Kmalu potem se gostje razidejo, podajaje si roke v zopetno svidenje čez 25 let!

plačajo po taki ceni, da zamore posestnik vinograda shajati ž njo.

Od česa pa je zavisna ta cena? Mnogo stvari na njo upliva, pred vsem pa je za njo merodajno razmerje med količino blaga, katero je na prodaj ter med številom kupcev, kateri zanj povprašujejo. V drugi vrsti je upoštevati občilne razmere, kajti od njih zavisni možnost, z večjim ali manjšim troškom spraviti pridelek konsumentu v roke. Oglejmo si tedaj ta dva momenta, da si zbistrimo pogled v bodočnost dolenske vinske produkcije.

In tu vidimo takoj, da se je naš vinski produkt tekom zadnjih let prav lepo pomnožil. Poljedeljsko ministerstvo na Dunaji izdaja v svojih statističnih letnikih dotične podatke za vsako deželo ter za vsako leto. Iz teh uradnih obvestil je posneti, da je cela vinska produkcija na Kranjskem l. 1894 znašala le še okroglo 58.000 hl. L. 1895 poskočila je uže na 97.000 hl, l. 1896 na 101.000 hl, l. 1897 na 138.000 hl in lansko leto nabralo se je vinske kapljice uže 175.000 hl. Ljudstvo se čim dalje bolj loti preosnove vinskih nasadov, in ker prenovljen vinograd bolj rodi nego stari, izžeti in po stoletni kulturi izmučeni, smemo z vso sigurnostjo računati na to, da bode Kranjska v obče, zlasti pa vinorodna Dolenska čez malo let več vina pridelovala nego ga je kedaj v onih blaženih časih, kjer še trtne uši in strupene rose niti poznali nismo.

V tisti dobi znašala je vsa vinska produkcija na Kranjskem povprek 300.000 hl. In

dami prijatelje, naj se ž njim vred spominjajo umrlih dragih sošolcev ter vabi vse navzoče: „Napijmo tudi njim, katerim žalostna osoda ni privolila, da bi se danes z nami radovali! Naj počivajo sladko!“ — In nastala je zopet tihota. — Kmalu potem se gostje razidejo, podajaje si roke v zopetno svidenje čez 25 let!

* * *

Dan 10. julija l. 18** je naznanjal z zastavami okrašenem mestu redko slavnost — 50letnico! — Naš Janko, sedaj feldečajgmajster ter posestnik pre mnogih redov, počasi stopa iz kočije. — Pri „Slovenski lipi“ pozdravljata visokega gosta drugi gospodar, druga gospodinja. Starček bil je že bolehen, utrujen po velikih junaških dejanjih za ljubo domovino, a po duhu še vedno čvrst in krepak. — Podal se je v odmenjeno sobo ter se spusti v naslonjač, da si malo odpočije. Naroči pa, ko bode čas k slavnostnemu obedu, da ga pokličejo. — Ni dolgo počival, in služabnik pride naznaniti obed. Čeprav težavno pa vendar vesel koraka s pomočjo sluge v dvorano, kjer je upal zopet pozdravljati zbrane prijatelje. — Toda ko vstopi, silno se prestraši! — Sami mrtvaški vencji ga pozdravljajo z mahljajočimi peresci! — Le njegov prostor je bil prazen! — Pade na sedež — položi tresoče roke na solznate svoje oči in zdihuje! — —

naše dolensko vino je bilo tedaj še na dokaj dobremu glasu. Ni bilo še slišati tistega grdega izraza „dolenjski cviček“, s katerim se dandanes sploh zaznamuje naš pridelek. „Dolenjec“ pil se je povsod po Ljubljani, skoraj izključno dobival se je po Gorenjskem in celo na Koroškem so imeli v čislih naša lahka prijetnokislata „marna vina“.

In dandanes? V zadnjih letih so nas žalibog izpodrinili celo v lastni deželi. Gorenjski krčmar toči sedaj največ istrsko, hrvaško, vipavsko in laško vino, celo Tirolec nam dela konkurenco in vrh tega prihaja k nam na Kranjsko premnogo umetnega vina. Po ljubljanskih krčmah je to, kar se toči kot „cviček“ večinoma najcenejše ali tudi najslabše vino. Kar se tu in tam po velikih ljubljanskih hotelih pod tem imenom predstavlja tujcu, je večinoma tako strašilo, da se tujec po tem dvomljivem užitku naravnost slovesno odpove vsakemu bližjemu znanstvu z razvpitim dolenskim vinom.

Žalostna istina je, dolensko vino izgubilo je večjo polovico svojega tržišča, ob enem pa je prišlo ob svoj ugled in veljavo svojo. Sedanje razmerno visoke cene pa se dajo vzdržati le vsled tega, ker dosedanja produkcija še dobe konsumenta na Dolenjskem, ker za njo še zadostuje lokalni kupec. Toda kaj bode, ako se vsled prenovitve svojih vinogradov zopet povspnemo do stare količine vinskega pridelka, ne da bi se ob enem vsaj nekdanje trgovinske ozemlje zopet pridobili svojemu blagu? Pred 25 do 30 leti dobilo se je na Dolenjskem pit-

Po kratkem presledku se sivček vzdrami in spne po konci, kakor bi se sramoval svojega ponižanja kot mogočni vodja neustrašenih vojakov. Vsaj je bil vajen gledati na tisoče mrtvecev na vojnem polju brez vsacega sočutja. — A ta pogled po praznih prostorih svojih ljubih sošolcev bil je pretužen — strašen! — Častitljivi gospod pri taki slavnosti pač ni mogel veliko uživati. Ko mu je strežaj natočil zlahtnega vina zapové starček, naj se za malo trenutkov odstrani; hoče biti sam. Zdaj se vzdigne z vsemi močmi iz svojega sedeža, vzame napolnjeni kozarec v svojo desno ter pozdravlja z otožnim glasom svoje odsotne prijatelje. „Bodite mi prisrčno pozdravljeni, vi moji ranjki tovariši! Vsprejmite zadnji pozdrav od osamelega vašega Jankota! Vem, vaš dobri duh je pri meni in to mi zadostuje!“ — Potem počasi stopa od stola do stola, dotikajoč se vsacega venca ter vzdihuje zraven: „Počivaj sladko! Napijem ti še enkrat: na srečno svidenje!“ — Ko je to težavno pot skončal, nagne pri zadnjem sedežu kozarec k ustom — — toda pade mu iz roke in se razbije na tléh. — Strežaj prihiti opozorjen po tem ropotu v dvorano — in najde ne samo kozarec ampak tudi starčka ležati na tleh. — —

Kmalu bralo se je v raznih časopisih, da je cesarska vojska tisti dan izgubila visokozaslužnega mogočnega generala in slovenska domovina slavnega junaka.

nega vina po 3 do 4 glđ. staro vedro v izobilju, navzlic temu, da je bil naš pridelek dokaj bolj razširjen po svetu nego dandanes. Stari ceneni način obdelovanja dolenskih vinogradov zdržal je tudi tako slepo ceno, ali jasno kakor beli dan je, da današnja nerazmerno dražja vinska kultura enakih cen več ne prinaša ter da moramo prenehati s svojim vinarstvom, kakor povprek vsaj 30 do 35 kron ne spečamo za hektoliter vina!

Toda tudi občila in tarifne razmere bodo kmalu začela pritiskati na dolenskega vinorejca. Ne pozabimo, da je vže v delu ona velika svetovna proga, katera drži preko Karavank mimo blejskega jezera ter skozi bohinjsko dolino v Gorico in Trst. Po tej železnici zmanjša se oddaljenost bujno razvijajočega se gorenjskega obrtnega kraja Jesenice od Trsta na zgolj 142·8 km, oddaljenost od Gorice na 88·5 km. Z brzovlakom se prehitni slednja proga v dobri uri. Ako še pomislimo, da bode imela bohinjska proga izdatno nižje tarife od onih, kateri veljajo za relacijo Rudolfovo - Jesenice, razvidimo takoj, da bode po izvršitvi bohinjske železnice Vipavec, Goričan, Istran in celo Italijan svoj vinski pridelek hitreje in ceneje mogel spraviti na Gorenjsko nego dolenski producenti.

O italijanski vinski klavzuli niti govoriti nečem. Ako se ona obnovi, morda nekoliko spremenjena, kar je zelo vrjetno, potem se vsled zgradbe bohinjske železnice še poostre pogubne njene posledice za dolenskega vinorejca.

Tak je sedaj istiniti položaj. Preteče nevarnosti rešiti se moremo Dolenjci le v tem slučaju, ako opustivši svojo ukoreninjeno zapanost nemudoma preosnujemo izpečavanje svojega vinskega blaga. Pred vsem treba, da zopet do dobrega imena pomoremo svojemu pridelku. V to svrhu najbolj služi pametna združna organizacija, osnovana zgolj na stvarni, strokovni podlagi, neskalsena po političnih homatijah in nasprotstvih. Kdorkoli pošteno misli z utaplajočim se dolenskim gospodarstvom mora pač na vso moč podpirati prepotrebno ustanovitev takih zadrug!

Na Kamnu 12. julija 1901.

Fr. Šuklje.

Odbiranje mrjascev.

V zadnji številki sem poudarjal, da je treba za napredek naše prašičjereje v plemenskih okrajih pred vsem zadostnega števila mrjascev.

Ravno tako je po teh krajih gledati pa tudi na to, da se rabijo za pleme le dobri mrjasci, ki so pravilno raščeni, krepki, zdravi in rodovitni.

Kako malo važnosti se polaga še sem in tja po naših krajih na rejo dobrih mrjascev, povzamemo lahko iz sledečega slučaja.

Pred leti sem si prilično ogledal hleve in svinjake nekega trdnega kmeta, ne daleč od Novega mesta. Mož je bil prijazen in mi je drage volje razkazal vso svojo rejo, najprej govejo živino in potem prašiče. Imel je dve plemeni svinji, večje število mladih prasēt in enega mrjasca. Svinje so bile običajnih oblik, kakor jih najdemo pri naših domačih prašičih. Bile so tudi dobro rejene. Ravno tako so bili tudi mladi prašiči v primeroma dobrem stanju. Kako sem se pa začudil, ko je spustil mrjasca iz svinjaka. Ne le da je bila žival slabše rejena kakor drugi prašiči, bila je tudi takih oblik, da po svoji zunanosti niti mrjascu podobna ni bila. Život je bil šibak, kratek in stisnen, glava dolga in ozka, vrat droban i. t. d. i. t. d. Prašal sem ga, od kod ima mrjasca, in dobil sem odgovor, ki jasno kaže, kako malo se zavedajo nekateri naši gospodarji o potrebi in o važnosti dobrih mrjascev.

Mož mi je namreč dejal, da ga je pustil za pleme, ker ni bilo rezarja o pravem času blizo.

Da s takimi mrjasci ne moremo vplivati na zboljšanje naše reje in da pri takih razmerah sploh ne more prašičjareja tako vspevati kakor bi bilo želeti, je prav lahko razumeti. Ne rečem, da so razmere pri nas sploh take, v obče pa moram trditi, da se pri nas dosti premalo skrbi za rejo dobrih mrjascev in da je treba v tem pogledu še veliko dela, še mnogo spodbude in poduka, da pridemo počasi do tistega napredka, katerega najdemo dandanes na Angleškem in Nemškem.

Reja dobrih mrjascev je za povzdigo naše prašičjereje zelo važna, ravno tako kakor je reja dobrih bikov za zboljšanje naše goveje živine. Tudi za izboljšanje naših prašičev potrebujemo mrjascev, ki so v vsakem oziru pripravnih za plemenitev, ki so dobrega in rodovitnega rodu, popolnoma zdravi, krepki in pravilnih telesnih oblik.

Ako hočemo mrjasca domače reje imeti za pleme, ga je vzeti od take svinje, ki je rodovitna in dobra dojka, in sama lepo stvarjena. To pa še ni zadosti. Gledati je tudi na to, da odločimo za mrjasca najlepšega prašička, kar jih je v dotičnem gnjezdu, ne pa tacega, katerega dobro prodati ne moremo. To je žalibog velika napaka, katero najdemo pri mnogih naših gospodarjih, da najlepša praseta prodajo, slaba pa, ki se ne dajo dobro prodati, pridrže doma za rejo in za pleme. To ni prav! Pri odbiranju prasēt, katera mislimo rabiti za pleme

(svinjic in mrjaščekov), moramo biti zelo izbirčni. Že celo pa moramo biti izbirčni pri odbiranju mrjaščekov, po katerih se imajo prenesti dobre lastnosti na stotine drugih prašičev.

Za mrjasca moramo pustiti zaraditega tistega prašička, ki je najbolj životen, namreč najbolj razvitega telesa. Praseta, ki so dolgega in širokega života, široka namreč čez pleče in križ, taka praseta obetajo postati dobra za pleme.

Lastnosti, katere zahtevamo od odraslih mrjascev, da so pripravnih ali sposobnih za pleme, so namreč sledeči:

Mrjasec mora biti pravilno stvarjenega in močnega života. Njegov život bodi dolg, širok in sploh zaroden v srednjem in zlasti v zadnjem koncu. Glava naj je srednje dolga in močnejša kakor pri svinji, v obče pa prikladno razvita k ostalemu životu. Čelo bodi široko, takisto rivec. Lica naj so močna in mesnata. Vrat bodi kratek in mesnat, ne pa suh in dolg. Podbradje bodi dobro razvito in gubasto. Hrbet bodi raven, takisto ledje. Križ sam naj je širok, dolg in malo zaokrožen. Podrt in kratek križ je napačen. Prsi naj so široke in globoke, pleča polna, rebra lepo zbočena. Stegno bodi dobro obloženo in polno krepkega mišičja. Noge naj so zastavne, ne visoke, pa tudi ne prekratke in predrobne. Z nogami naj stoji široko. Koža naj je povsod enakomerno obraščena s kratko, toda bolj gosto in fino ščetino.

Mrjasec bodi žive narave, toda krotke; hudobni mrjasci niso za rejo.

Prav posebno je gledati tudi na to, da so mrjasci rodovitni, ker vplivajo s to svojo lastnostjo tudi na rodovitost svinj. Ako odberemo mrjasca od rodovitne svinje, potem se lahko zanašamo, da bo tudi mrjasec rodoviten. Sicer sklepamo na rodovitost mrjasca tudi po številu sesnih bradavic, kakor napr. pri svinji.

Ako bodemo na ta način odbirali mrjasce za pleme in gledali tudi na to, da so trdnega zdravja in ješči, potem smemo pričakovati, da se bo reja še mnogo izboljšala in prinašala k hiši še lepše dohodke kakor sedaj.

Politični pregled.

Za vodne ceste, katere je vsprejel državni zbor, najela je država veliko **posojilo**; židovski mogotec Rothschild si bo pri tem zaslužil lepih denarjev.

V **Pragi** so se vršile velike slavnosti, ko so prišli lesem sokoli od vseh strani sveta. Zlasti Francoze so Čehi burno pozdravljali, a Francozi so očitno kazali svoje veliko prijateljstvo, ki je goje do Čehov. V deželnem

zboru češkem so zato rogovilili zagrizeni Nemci ter pretili, da v državnem zboru na jesen ne bo šlo tako mirno in gladko kakor zadnjič.

Na **Ogrskem** ne žive samo Mažari, temveč tudi drugi narodi. Le-te bi Mažari čim preje radi pomažarili. Zlasti imajo pred tem narodnostnim oholim nasiljem trpeti Slovaki. Slovan je pač povsod teptan, bodi pri nas ali drugod. Pri prihodnjih volitvah za državni zbor hočejo tudi Slovaki nastopiti, da si pribore vsaj nekaj pravic. Privoščili bi jim to prav od srca, a Mažari gotovo ne bodo pustili, da bi si Slovaki kaj opomogli.

Srbija do leta 1876 ni imela ni beliča državnega dolga, a sedaj ga ima približno 500 milijonov kron. Kriv je temu ne malo umrli kralj Milan in pa naprednost nekaterih državnikov, ki hočejo srbski narod kar na mah preobraziti, ne glede na to, ali more tako hitro napredovati ali ne.

Med **Rusko** in **Bolgarsko** se je sklenila pogodba, po kateri Bolgarija Rusiji prepusti dvoje pristanišč za nedoločen čas. In kaj dobi bolgarski knez za to? Naslov kralja. Bolgarski knez naj si raje z možatostjo in modrim vladanjem zasluži ta naslov, ko da ga v svoji častihlepnosti kupuje.

Na **Španskem** so katoliški cerkvi sovražni mogočnjaki dosegli kar so želeli. Toliko časa so šuntali sprijene sloje ljudstva, naj napada procesije, pobija cerkve in samostane, da je španska prijenljiva vlada „zaradi ljubega miru“ par prostozidarjem na ljubo prepovedala svetoletne procesije. Toraj bo zdaj mir? Prav gotovo ne. Da so enkrat le toliko vladi izpulili iz rok, zahtevali bodo sovražniki cerkve še več.

Angležem se godi prav slabo doli v Južni Afriki. Sedaj pa sedaj jim Buri prizadenejo občutljivo škodo. Kralj Edvard se zato misli dati kronati šele drugo leto za angleškega kralja, ker meni, da bo do tedaj strl Bure, katerim je silno gorak. — Znano je, da so Angleži veliko konj za Afriko nakupili na Ogrskem. Židje so jih pri tem opeharili za nekako šest milijonov kron; konje, vredne komaj 160 gld. prodajali so po 400 gld., a tudi manj konj so odposlali kakor je bilo zgovorjeno. Sedaj se vrše velike preiskave, ki obetajo spraviti na dan lepe reči.

Piše se nam:

Iz Št. Jerneja. — Za sveto leto je tukajšnja šolska mladina imela četrto procesijo dne 4. julija t. l., ker je poprejšne tri dni sveto spoved in sv. obhajilo opravila.

Ta dan je pa po procesiji vpricho šolske mladine in mnogo zbranega ljudstva blagoslovil prečastiti gospod dekan Anton Fettich-Frankheim temeljni kamen za

ново štirirazredno ljudsko šolo, ki se bo imenovala vsled dopisa z dne 5. decembra 1898 št. 5847 „Cesar Franc Jožef-ova I.“ —

Na pergamen je zapisano sledeče: Zidala se je šola v Šent-Jerneju leta 1901. Na prestolu sv. Petra je papež Leon XIII., vlada cesar Franc Jožef I., škof je doktor Anton Bonaventura Jeglič, župan je Jožef Poljanec, duhovniki so: prečast. gospod dekan Anton Fettich-Frankheim, kaplana g. Franc Juvan, g. Franc Zorko; učiteljstvo je: nadučitelj gospod Janez Sajč, učitelja gosp. Karol Trost, Janez Gantar, učiteljice: gospa Karolina Trost-Bervar, gospici Gizela Tavčar in Franciška Tavčar. Ta listina je v plehnati škatljici z novim denarjem 5 K in drugim denarjem zazidana v temeljni kamen. Poprej je gospod dekan šolske otroke primerno nagovoril, to slovesnost razložil ter potem blagoslovil temeljni kamen.

Nova šola bo stala na lepem prostoru gospoda Jožefa Tavčar in gospe Jožefe Tavčar rojene Zagorec, nasproti pošti ob državni cesti.

Poslopje se zida za štirirazrednico, in je stavbo prevzel mladi gospod Valentin Schagnetti iz Vidma pri Krškem za 38 000 K ali nekaj več. V šoli bodo imeli vsi učitelji stanovanje in pisarna, v I. nadstropju pa bodo štiri lepe učne sobe.

Sedaj se pridno dela in podjetnik upa še to leto vse izdelati; posebno zato delo napreduje, ker je denar že ves v Krškem nabran, ko smo že več let imeli naklado za tako potrebno novo šolo te župnije, katera šteje čez šest tisoč duš in ima 56 vasi.

Napovedujejo še tri druge šole v fari zidati in sicer: v Vrhpolju gornem, Groblje-Ostrog in Gradišče, v Orehovici je pa že. Pred 30 leti je moral pa eden učitelj vse otroke te velike župnije podučevati, se ve da ni bilo še toliko šolskih otrok, vendar je imel dosti trpljenja. — Za novo stavbo Bog daj le svoj blagoslov!

Domače vesti.

(Promocija.) V ponedeljek 1. julija je bil na Češkem vseučilišči v Pragi promoviran doktorjem prava gosp. Stanko Lapajne iz Krškega, c. kr. avskultant v Gorici, kateri je prvi Slovenec, ki je postal na tej visoki šoli doktor.

(V pokoj) po 48. letnem službovanju je stopil g. Mihael Zega, c. kr. okrajnega sodišča sluga v Novem mestu in posestnik v Kandiji. Od leta 1864. je služil neprenehoma pri tukajšnjem c. kr. okrajnem sodišču in je znan pri vseh slojih prebivalstva celega okraja.

(Kongregacija Salezijancev) je sedaj definitivno prevzela v svojo last graščino Rakovnik pri Ljubljani. V mesecu oktobru letos naselijo se gójenci z voditelji duhovniki in prično svoje blagonsno delovanje. Srečke, ki jih je izdalo svojedobno že društvo za zgradbo zavetišča iz vzgojevališča, se zopet razprodajajo. Dobivajo se tudi v knjigarni J. Krajec nasl. v Novem mestu po 50 vinarjev (t. j. 25 krajcarjev). Žrebanje se vrši nepreklicano 30. decembra letos. Ker je čisti dohodek te loterije določen tako važnemu in dobrodelnemu namenu, je pričakovati, da se tudi Dolenjci brezdvomno mnogoštevilno oglašé za nakup srečk efektne loterije.

(C. kr. višja gimnazija v Novem mestu) je sklenila šolsko leto dne 13. julija s slovesne sv. mašo ob 8. uri v samostanski cerkvi. — Dijakov je imel ta zavod koncem leta 241; iz Novega mesta

35, iz Kranjske 189, drugi od drugod; Slovec 230, Nemcev 11; vsi katoliške vere. Prvi red z odliko je dobilo 24, prvi red 144, ponavlja jih po počitnicah 27, 35 jih je dobilo drugi red, 10 tretji red, 1 radi boleznih dela skušnjo pozneje. Šolnine so plačali dijaki 4980 K, 18 štipendistov pa je prejelo 3250-16 K. — Dijaško podporno društvo je imelo dohodkov 1555-03 K izdatkov 1205-21 K. Letno poročilo prinaša na prvem mestu sestavek iz peresa g. prof. Skopala o oltarni sliki sv. Nikolaja v kapiteljski cerkvi v Novem mestu. Ustmena matura se prične 18. t. m., oglasilo se je 17 abiturijentov.

(Sklep šolskega leta na ljudski deški šoli v Novem mestu.) V petek 12. t. m. zbralo se je ob 2. uri popoldne v dvorani rokodelskega doma poleg učencev in njih starišev tudi dosti drugih prijateljev mladine, omenjamo zlasti gospoda vladnega svetnika Friedricha, ki je vkljub obilim uradnim poslom počastil mladino s svojo navzočnostjo. Dečki so prav neustrašeno deklamovali in so nekateri res dobro izvršili svojo nalogo. Tudi petje je ugajalo, z veseljem smo sprejeli par slovenskih narodnih pesnij. Potem je mil. g. prošt dr. Elbert spregovoril nekaj bodrilnih besedij ter vzpodbujal lene k pridnosti, a pridne pohvalil. Nato je 40 pohvalenim gospod vladni svetnik razdelil šolska darila ter milostljivi gospod prošt vsakemu še dal lepo podobico. Učenci so še zapeli cesarsko pesem in zaključili slavnost s trikratnim „živijo“ na presvetlega cesarja. — Obiskovalo je šolo 172 učencev, odliko je dobilo 40, sposobnih je 87, nesposobnih 45. V soboto 13. julija je bila ob 8. uri v samostanski cerkvi slovesna sv. maša, po kateri so se razdelila spričevala.

(Dekliška ljudska šola v Novem mestu) končala je šolsko leto s slovesno zahvalno sv. mašo ob 9. uri v kapiteljski cerkvi, po kateri se je zapela zahvalna pesem in avstrijska himna. Popoldne že pred 3. uro sešlo se je obilo izbranega občinstva v čitalnični dvorani k slovesnemu sklepu. Točno ob 3. uri je nastopila učenka, da spregovori dostojno zahvalo. Na vspredu, ki je bil kaj spretno in skrbno sestavljen, bile so razne deklamacije in pevske točke. Nekatero učenke so kaj ljubko deklamovale, ter žele obilo pohvale, sploh vse so prav dobro izvršile svojo nalogo. Izvanredno lepo ter res z občutkom zapeli so otroci Laharnerjevo „Rožici“ in Försterjevo „Ljubezen do domovine“, živahno popevko „Gnomenleben“ so pa na splošno zahtevanje ponavljale. Ganljivi podučni igrokaz „Bogomila“ pa je bil vrhunec vsega. Učenke-igralko so dobro razumele nalogo, ter igrale naravno, živahno. Po odpeti cesarski pasmi spregovoril je mil. g. prošt dr. Elbert nekaj priznalnih pohvalnih besedij otrokom, učiteljstvu in starišem, katerih skupno delovanje je pripomoglo do tako lepih uspehov. Nato razdelil je g. vladni svetnik veselja žarečim pohvaljenkam primerna šolska darila, a mil. g. prošt jih obdaril z lepimi podobicami. V šolskih sobah so se na to razdelila še spričevala. — Učenek je štela šola minolo leto 127; pohvaljenih je bilo 47, 59 jih je sposobnih za višji razred, 20 nesposobnih, 1 neizprašana.

(Novomeški vodovod.) Kar smo toliko časa želeli in pričakovali, obeta se v bližnji prihodnosti uresničiti. Delo za novomeški vodovod se je pričelo dne 8. julija. Pri kapelici Božjega groba poleg mesta je bilo vse pripravljeno za delo. V kapelici opravil je ob 7. uri daritev sv. maše mil. gosp. prošt dr. Elbert. Nayzoče je bilo poleg župana gospoda

dr. J. Schegula, podjetnika Lončariča še dokaj druge novomeške gospode. Petje je oskrbel dijaški oktet pod vodstvom g. Hladnika. Po sv. maši se je izvršilo blagoslovljenje temeljnega kamna za rezervoar ter običajni prvi vbod. — Delo napreduje prav živahno in upamo, da bo letošnja jesen gotovo. Bog daj, da se vse završi srečno iz brez nezgode.

(Mestna branilnica v Novem mestu.) V mesecu juniju 1901 je 176 strank vložilo 38.776 K 57 h, 179 strank vzdignilo 34.912 K 1 h, torej več vložilo 3.864 K 56 h. 19 strankam se je izplačalo posojil 41.490 K. Stanje vlog 1.662.319 K 19 h. Denarni promet 202.489 K 30 h.

(V bolnišnico Usmilj. bratov) v Kandiji pri Novem mestu se je sprejelo meseca junija 118 bolnikov, koncem maja jih je ostalo 84, skupaj 202. Od teh se jih je ozdravilo 111, zboljšalo 19, neozdravljeni bili so trije. Umrli so štiri, in sicer dva vsled jetike, eden vsled zrnatih jeter in eden vsled raka v želodci. V oskrbovanji ostalo jih je 65. Oskrbovalnih dnij se je nabralo tekom preteklega meseca 2474.

(V kapiteljski cerkvi) se prenavlja prezbiterij. Gosp. Matija Koželj, dobro znani historični slikar iz Kamnika prav marljivo slika sedaj na oboku. Delo obeta biti cerkvi v pravi kras. Ta mojster prenovil je cerkev v Št. Rupertu.

(Lep dar) 60 kron je poslal za romarsko cerkvico M. D. na Zaplazu g. Jožef Tratar od sv. Trojice pri Mokronogu po vlč. g. župniku Francu Perpar. Premila mati Zaplaška izprosi pri Bogu veledušnemu darovalcu obilo plačilo za dušo in telo. — Darovi za to cerkvico so kaj dobro došli, ker jo potreba prirediti v dostojnejši hram milostni Materi Mariji.

(Nove orglje) dobila je župna cerkev na Vinici. Postavila jih je tyrdka brata Zupan iz Kamne gorice na Gorenjskem. Orglje so mojstersko delo, ne predrago. Viniška cerkev je lahko ponosna nanje.

(Novomeško katoliško društvo rok. pomočnikov) omislilo si je nov pianino, ki je bil društvu silno potreben. Pomagali so društvu v ta namen z denarnimi doneski: slavni frančiškanski samostan novomeški 10 K, gospa Slanc 10 K, g. dr. J. M. 40 K, g. vikar Watzl 10 K. Nekateri gg. so svojo podporo še obljubili. — Vse blage dobrotnike najtopleje zahvaljuje za velikodušno podporo. Načelnštvo.

(Občni zbor obrtne zadruga) dne 7. julija ni bil sklepčen — radi premajhnega števila udeležencev! 30 jih je bilo in malo čez, zadržnikov pa je nekaj nad 300. To je pa vendar zaspanost, da ji ni para. Za stanovske koristi se gre, pa se tako malokdo zmeni. Potem pač ne gre tožiti o slabih časih, če si jih obrtniki sami ne marajo zboljšati.

(Vinarska zadruga v Novem mestu) se je ustanovila pri shodu vinogradnikov dne 1. t. m. Po pravih imajo pristop k tej zadrugi le vinogradniki (posestniki in zakupniki vinogradov in vinogradniški uslužbenci) iz novomeškega in krškega političnega okraja. Sedaj pristopivšim članom je plačati prvo polovico deleža do 1. septembra, drugo pa do 31. decembra t. l. Opravilni deleži znašajo po 20 K, glavni pa po 100 K. Zadruga nima biti strankarsko podjetje, in zato se vabijo vsi vinogradniki brez razlike, da pristopijo v obilnem številu k zadrugi, s katero imamo podpreti naše vinogradništvo in pomagati našemu vinu do lahke in dobre prodaje tudi potem, ko bo dosti vina v deželi.

(Poročilo delovanja okrajne bolniške blagajne v Novem mestu) za leto 1900 (ob koncu desetletne upravne dobe). Predlagajoč računski sklep o svojem delovanju se sledeče omenja:

Dohodki in sicer:

od udov delavcev so znašali	10270·15 K
in od delodajalcev	5135·07 "
od raznih glob za nezglasitve delavcev je došlo	191— "
razni drugi dohodki so znašali	37·66 "
obresti od naložene glavnice v hranilnici v Novem mestu	497·24 "
in z rezervnim zakladom od leta 1899, kateri je znašal	14426·04 "
toraj so znašali celokupni dohodki	30557·16 K

Stroški:

Za bolniško podporo delavcev se je izdalo	4533·92 K
za zdravnike in kontrolo	2812·28 "
za oskrbovanje bolnikov v raznih bolnišnicah	2062·94 "
zdravila in kirurški potrebe so stale	1523·09 "
pogrebni stroškov se je izplačalo	192— "
donesek k zavezi okrajn. boln. blagajnic iznaša	268·90 "
vsih upravnih stroškov skupaj je bilo	2194·20 "
odpisalo se je	123·68 "
	13711·01 K

Ako se odštejejo stroški od dohodkov, preostane 31. dec. 1900 čiste imovine . 16846·15 "

Tedaj se je v tekočem letu imovina pomnožila za svoto 2420·11 K

Vseh bolnikov bilo je 893. Od teh odpade na ambulantne bolnike, (t. j. bolnike, kateri so bili na račun okr. boln. blagajne oskrbovani, a zmožni za delo) 412 bolnikov, in 486 bolnikov, kateri so bili oskrbovani bodisi v bolnišnicah ali na lastnem domu, ter nezmožni za delo. Na te bolnike odpade 7362 oskrbovalnih dni, za katere se je izplačalo 6606·86 K. — Porodi bili so trije in se je izplačalo za 84 dni 50 K 40 h. — Tekom leta umrlo je 7 udov, za katerih pogrebne stroške se je izplačalo 192 K.

(„Der Süden“), glasilo za politične kulturne in gospodarske koristi Hrvatov in Slovencev, ki so ga leta 1898 na Dunaju ustanovili nekateri hrvatski in slovenski poslanci, je po sklepu ustanovnikov koncem junija t. l. nehal izhajati. Ker je za list še mnogo stroškov poravnati, prosi upravnistvo lista one gg. naročnike, ki so za l. 1899 ali 1900, 1901 na dolgu, da blagovolè zaostalo naročnino čim prej pošlato pod naslovom: „Der Süden“, Wien L, Plankengasse 4.

(Nove razglednice) z lepo podobo „Ajdovec“ po fotografiji, tiskala novomeška tiskarna, izšle so v Ajdovcu.

(Današnji list) obsega deset strani.

Dijaška kuhinja v Novem mestu.

Prijetna dolžnost mi je ob koncu šolskega leta podati blagim dobrotnikom nekatere opazke o dijaški kuhinji.

Preskrbljevalo se je v minulem šolskem letu skupaj 65 gimnazijalcev — več ali manj časa. — Ob

koncu leta jih je bilo 58. Večina, nad 50, je dobivala hrano opoldne in zvečer, nekateri samo opoldne. Pri-druževalo pa se je tem še pet učencev iz ljudske šole, ki so pa dobivali hrano potem, ko so gimnazijalci vže odšli. Med letom je izostalo ali bilo odpuščenih 7 di-jakov. Razvidi se lahko, da je bilo število lačnih di-jakov res ogromno — ali hvala Bogu s pomočjo vrlih dobrotnikov so se premagale vse težave, in ostal je še prebitok okroglo 100 K. Dohodki v novcih so znašali 3450 K troški pa 3349 K. Da se je potrošilo primeroma tako malo, se je zahvaliti premnogim do-brotnikom, ki so tudi to leto kuhinjo podprli z raz-ličnimi živili in pa bl. g. Gorjany-ju, ki je podaril 14 m³ trdih drv za kurjavo.

Izmed 58 gymn. dijakov, ki so ostali v novomeški dijaški kuhinji koncem šolskega leta je dobilo odliko osem, prvi red 44, drugi red štirje dva, pa imata iz enega predmeta jeseni izpit ponavljati. Tudi v tem oziru je bil tedaj vspeh jako dovoljen.

Blagi dobrotniki študujoče mladine bodite pre-pričani, da ste s svojo podporo storili jako veliko dobrega, ter temu ali onemu pomagali, da bode v višjem stanu koristen član človeške družbe, ki bi sicer brez vaše pomoči ostal na najnižji stopinji, ali se morda celo kot delavec zgubil iz naše domovine v daljni Ameriki. Prosim Vas, ostanite zvesti prijatelji našim dijakom tudi v bodočem letu, privedite še novih dobrotnikov, da bode moglo še dalje preskrbovati siromašne dijake v tacem številu, kakor doslej.

Podrobni račun o dijaški kuhinji podam slavnemu županstvu in tudi nekaterim drugim gospodom. Skle-nem s prošnjo: „Vsemogočni povrni tisočero vsem, kar ste storili za naše dijake.“

Novo mesto, 12. julija 1901.

Dr. Jos. Marinko.

Dražba premičnega blaga

iz zapuščine pokojnega gospoda dekana Josipa Kreseta v Kočevji se bode začela v torek dne 16. t. m. Na prodaj bode mej drugim: par konj, kočija, koleselj, sani ter različno poljsko orodje. (194)

Razglas.

V mestnem strelišču odda se s 1. avgustom

pritično stanovanje. (961)

Kdor želi to stanovanje vzeti v najem, naj se oglasi v občinski pisarni.

Mestno županstvo v Rudolfovem, dne 13. julija 1901.

P. n.

(116—7)

Slavnemu občinstvu in gostilničarjem uljudno naznanjam, da sem iz svoje že dobro znane zaloge pive v sodčih letos začel prodajati tudi

pivo v steklenicah po pol litra.

En zaboj s 25 steklenicami velja samo 4 krone. Imam tudi v zalogi izvrstna istrska vina od 32 kr. liter naprej.

Z odličnim spoštovanjem

Anton Jakaz, založnik Steinfeldske pive bratov Reininghaus v Gradcu.

NOVO MESTO, 14. aprila 1901.

Po dolgi mučni bolezni previdena s sv. zakramenti, umrla je dne 2. julija, naša iskreno ljubljena hčerka, oziroma sestra

Marija Blažič

v 15. leta svoje starosti. Njeno truplo se je položilo na tukajšno pokopališče dne 4. julija k večnemu počitku.

Zahvala.

Zahvaljujemo se tem potem vsem za obilni obisk in milo sočutje v njeni dolgotrajni bolezni. Zahvaljujemo se tudi za mnogoštevilno spremstvo k večnemu počitku posebno njenim prijateljicam, ki so jej zadnjo prijateljsko ljubazen skazale.

(190)

Žalujoci ostali.

Vabilo

k občenemu zboru

„Posojilnice v Žužemberku“ registr. zadr. z neomejeno zavezo, ki se boče vršil dne 21. t. m. ob 2. popoldne v posojilničnih prostorih s sledečim vspreodom:

1. Nagovor predsednika,
2. Poročilo tajnika o posojilničnem stanju in letnem računu.
3. Volitev:
 - a) načelstva
 - b) nadzorstva
4. Posamezni nasveti.

Za slučaj, da bi ob določenem času ne bilo po § 40 zadr. pravil zadostno zastopano število združnih deležev in združnikov, vršil se boče jedno uro pozneje drugi občni zbor z istim vspreodom, ki boče sklepal brezuvetno. — K obilni udeležbi vabi

(197) Žužemberk, 12. julija 1901. Načelstvo.

V pomoč Salezijancem!

Zrebanje nepreklicno 30. dec. 1901.

Efektna loterija

za zgradbo zavetišča in odgojevališča v Ljubljani.

☞ Srečka 50 vinarjev. ☜

Srečke se dobivajo v odborovi pisarni v Ljubljani, Gosposke ulice in v knjigarai J. Krajec nasl. v Novem mestu. — Razprodajalcem popust. (193—1)

Za zidanje ceste v Trebnjem

sprejema tvrdka Rostock in Haffelner

delavce-težake

v gostilni pri Rozmanu v Trebnjem.

(195—1)

Janez Jax
& sin

Ljubljana

Dunajska cesta 17.

(182—2)

Zastopnik

za šivalne stroje in kolesa:

F. Skušek v Metliki.

Brata Appe

v Kandiji pri Novem mestu na Dolenjskem priporočata prečast. duhovščini in sl. občinstvu vsakovrstne lončene izdelke.

V veliki izberi imata v zalogi raznovrstne lončene peči, štedilnike (Sparherde) s kahljicami, izdelujeta kopelne kadi, nasade za dimnike itd. Vsi njihovi izdelki so ognjeprotivno preizkušeni in izvršeni trpežno. — Preskrbljujeta postavljanje pečij in štedilnikov, istotako prenavljanje in popravljanje le po izurjenih, za nesljivih, dela večjih pomočnikov, po najnižji konkurenčni ceni.

Vsaka kahljica, katera vsled ognja tekom dveh let počí, nadomesti se z drugo. (191—1)

— Po dogovoru plačuje se tudi na obroke. —

350 lepih hrastov

blizo okrajne ceste je na prodaj. — Več se izve v grajščini Bajnof pri Rudolovem. (192—1)

V grajščini Pogance je na prodaj

večja množina jabelčnika.

Oddaja se tudi na veder. (188—1)

Mlin in žago

oboje v jako dobrem stanu oddam pod ugodnimi pogoji takoj v najem.

Sprejemem v trajno službo dobrega

kovaškega pomočnika

samskega stanu. (178—2)

Večjo množino

vinskih sodov od 300 do 2500 litrov

prodam po nizki ceni.

TRBOVLJE. Matija Dolničar Sp. Štajersko

Najbolj izvrstne, priznано najboljšje

jeklene pluge z 1, 2, 3 in 4 lemeži,
travniške in za mah, klepne in
brane, dijagonalne,
valjarje za polje iz jeklene ploščevine, gladke
in robate,

sejalne stroje „Agricola“,
stroje za košnjo trave, detelje in žita,
grablje za seno in žito,
priprava za obračanje sena,
patentovane sušilnice za sadje in sočivje,
stiskalnice za vino in mošt
in sploh za vse namene,

mline za grozdje in sadje, stroje za robljanje,
samodelujoče

patentovane brizgalnice za trsje,
zelenjad in pokončavanje uši

„Syphonia“,
premične štedilne peči, (74—9)

priprave za parjenje živinske krme,

izdeluje in razpošilja po najnovejši sestavi

Ph. Mayfarth & drug.

c. kr. edino priv. tovarna kmet. strojev, livarna in fužina na par

DUNAJ, II, Taborstrasse št. 71.

750 delavcev.

Ustanovljeno l. 1871.

odlikovan z nad 450 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami na vseh večjih razstavah.
Obširni ceniki in mnogoštevilna priznana pisma zastoj. — Zastopniki in prekupci se iščejo.

z obročasto
pripravo za
mazanje,
ročne, na ge-
pel in na par,
vsakovrstne
gepelne
za vprego
1 do 6 živalij,
najnovejše

žitočistilnice,
trierje, robljače za koruzo,
stroje za napravo krme-rezanice,
stroje za mečkanje žita in rezanje repa.
stiskalnice za seno in slamo,
ročne, premične in nepremične,
kakor sploh vse poljedelske stroje

Zaradi odpotovanja v Ameriko je takoj iz proste
roke na prodaj v Orehovici

mlin

s tremi pari kameni, stopo, vrtom, njivami in s vsem
gospodarskim poslopjem. — Natančneje se izve v
Orehovici št. 10, pošta Št. Jernej. (175—2)

Nova enonadstropna hiša

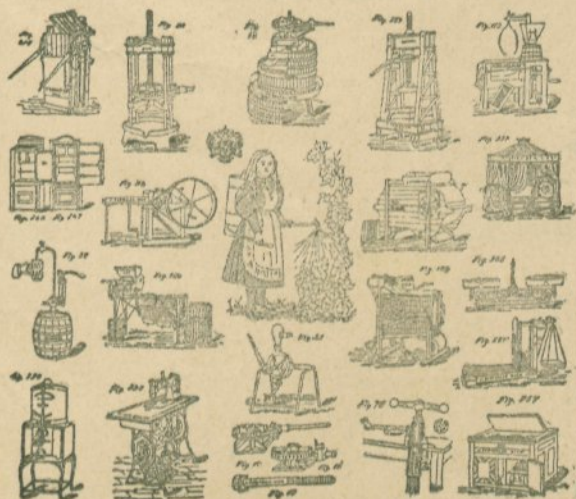
s gostilno in kegliščem ter z zraven spadajočimi nji-
vami, tri minute od kolodvora, za vsako obrt pripravna
je takoj iz proste roke na prodaj. Plačilni pogoji so
jako ugodni ter je cena vsemu skupaj 12.000 kron.
Natančneje se izve pri lastniku Anton Šali v Rudol-
fovem št. 245. (168—3)

Lepa zidana hiša v Kandiji št. 19.

tik državne ceste in novega mosta v najboljšem stanu
s 5 sobami, 2 kuhinjama, kletjo in vrtom je takoj pod
jako ugodnimi pogoji prodati. — Natančneje se izve
ravno tam pri lastniku Karl Fischer-ju. (189—1)

Prodajalna v Novem mestu

v kateri se je mnogo let in z vspehom s specerijskim
blagom tržilo, je z vso opravo v najem dati. — Več
pove iz prijaznosti opravištvu „Dol. Nov.“ (179—2)

IVAN SCHINDLER,

✕ DUNAJ, III, Erdbergstrasse št. 12 ✕

razpošilja gratis in franko kataloge v slovenskem jeziku
z več kakor 400 slikami o vseh vrstah aparatov za stroje,
potrebni predmetih za kmetijstvo, vinarstvo, za obrtne
in gospodarske namene.

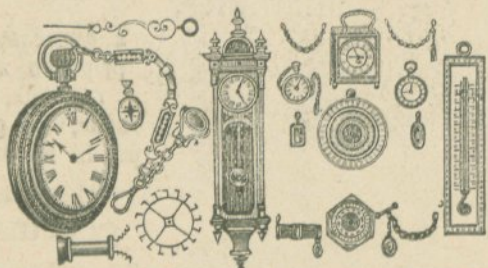
Cene nižje kakor drugod.

● Za reelno postrežbo se garantira. ●
Ugodni plačilni pogoji. Solidne zastopnike se išče,

(127—6) **IVAN SCHINDLER,**

ces. kralj. priv. lastnik.

DUNAJ, III, Erdbergstr. št. 12.

ALOJZIJ RAJEC,

urar v Novem mestu

priporoča slavnemu p. n. občinstvu posebno častiti duhovščini ter gg. uradnikom svojo bogato zalogo najraznovrstnejših zlatih, srebrnih in nikelnastih ur in verižic, kakor tudi vsakovrstnih stenskih ur z nihalom, ameriških budilnic itd.

Cenik žepnim uram:

Najfiniješe nikelnaste ure s ključem od gl.	2.30 do	5.—
" " " remontoir " "	2.35 "	5.50
" " " s ključem " "	3.— "	8.—
" " " remontoir " "	4.— "	9.—
" iste z dvojnimi oklepom " "	5.— "	20.—
" zlate ure za dame " "	13.— "	25.—
" zlate ure za gospode " "	25.— "	110.—
Amerikanske budilke po gl.	1.50,	fine garantirane po gl. 2.20.

Nadalje priporoča svojo

optično zalogo

najboljše vrste svetovno znanih Rathenovstebel za oči, vsake vrste v jeklenem, nikelnastem in zlatem oklepu v vseh številkah (concav in convex). Zrakomerje in toplomerje, daljnogleda, povekševalna stekla (mikroskopa) in razne druge optične stvari po jako nizki ceni.

Po optometričnem zdravniškem predpisu se vsako naročilo točno in vestno izvršuje.

Popravila izvršujem vestno, točno in po prav nizki ceni ter z jamstvom. — Stare žepne in stenske ure se lahko zamenjajo za nove proti primernemu doplačilu.

Poštna naročila se točno izvršujejo.

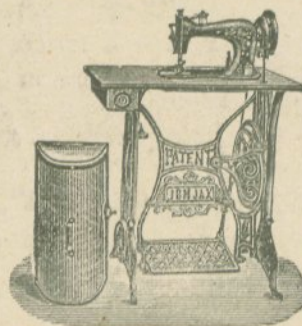
Slavno občinstvo uljudno vabim, si mojo zalogo o priliki ogledati, brez da bi bil kdo primoran kaj kupiti. (1—5)

Trgovec z manufakturnim blagom v Novem mestu Karol Barborič sprejme takoj v prodajalno zdravega in čvrstega

učenca, (166—3)

ki zna pisati in računati, ter naj bo vsaj 14 let star.

Pisalna miza za dame je takoj za oddati. Natančneje se zve pri upravnistvu „Dol. Novic“. (172—3)

Janez Jax-a

najstarejša
in največja
tovarniška zaloga

šivalnih strojev

v Ljubljani, Dunajska cesta št 13.

Zastopnik za Dolenjsko:

Friderik Skušek,

trgovec v Metliki. (210—45)

Matija Žgur,

stavbeni mojster v Novem mestu št. 72

izvršujem vsa zidarska dela prav solidno in po jako nizki ceni. Priporočujem se najuljudnejše slavnemu občinstvu in visokočastiti duhovščini v blagovoljno naročitev. (164—8)

Prodaja vina.

Grajsčina Bajnof pri Novem mestu ima še večjo množino prav dobrega vina domačega pridelka iz Trške gore na prodaj. Cena mu je 13, 14, 15 gl. 1 estereh to je 40 bokalov. — Odda se v večji in manjši množini. (131—4)

Podpisani naznanja, da se preseli
koncem meseca julija t. l.

V svojo odvetniško pisarno

v hišo št. 2, v kateri se nahajajo uradi
c. kr. okr. glavarstva v Rudolfovem poleg
stare kresije.

Rudolfovo, 26. junija 1901.

(180—2)

Dr. J. Schegula.

Jos. Medved
trgovec v Novem mestu

priporoča svojo veliko zalogo raznega
vina. Odda se najmanj 56 litrov.

Kupim tudi zdrave sode ki drže 1 do
3 vedre. (181—2)